

De effectiviteit van 'cognitive behavioral analysis system of psychotherapy' voor chronische depressie

ARTIKEL

LITERATUUR

- Wiersma JE, Van Schaik DJ, Hoogendorn AW, Dekker JJ, Van HL, Schoevers RA, Blom MB, Maas K, Smit JH, McCullough JP Jr, Beekman AT, Van Oppen P. The effectiveness of the cognitive behavioral analysis system of psychotherapy for chronic depression: a randomized controlled trial. *Psychother Psychosom* 2014; 83: 263-9.

AUTEUR

JENNEKE WIERSMA

E-mail: j.wiersma@ggzingeest.nl

Waarom dit onderzoek?

Chronische depressie komt veel voor in specialistische zorg. De huidige behandelmethoden binnen de specialistische zorg schieten vaak te kort bij patiënten met een chronische depressie. *Cognitive behavioral analysis system of psychotherapy* (CBASP) is specifiek ontwikkeld voor mensen met een chronische depressie en is effectief gebleken in een grote studie (n = 681) in de vs (doi: 10.1056/NEJM200005183422001).

Onderzoeksvraag

Is CBASP een goede aanvulling op het behandelaanbod voor patiënten met chronische depressie binnen de specialistische zorg in Nederland?

Hoe werd dit onderzocht?

In een gecontroleerd onderzoek (n = 139) werd CBASP vergeleken met de gebruikelijke zorg (met name cognitieve gedragstherapie of interpersoonlijke psychotherapie) binnen drie ggz-instellingen. In beide condities ontvingen patiënten gemiddeld 23 sessies psychotherapie gedurende 52 weken. Tevens werden zij geadviseerd medicatie te gebruiken. Alle deelnemers voldeden aan de criteria van een chronische depressie volgens de DSM-IV. Het merendeel van de deelnemers had al eerdere behandelingen gehad voor psychische klachten en had naast de depressieve klachten ook angstklachten. Verder rapporteerde 70% van de deelnemers getraumatiseerd te zijn tijdens de jeugd. De ernst van de depressieve klachten werd gemeten met de *Inventory for Depressive Symptomatology-Self-Report* (IDS-SR). Met *mixed-effects* lineaire regressieanalyse werden de verschillen tussen CBASP en de gebruikelijke zorg op de IDS-SR berekend. De IDS-SR werd afgenomen voor de start van de behandeling en na 8, 16, 32 en 52 weken.

Belangrijkste resultaten

In beide condities trad er een duidelijke verbetering op. De effecten van CBASP waren minder uitgesproken dan die in de Amerikaanse studie, maar de studie toonde wel opnieuw de meerwaarde van CBASP aan: in de periode van 32 tot 52 weken bleven patiënten uit de CBASP-groep verder verbeteren, terwijl de depressieve klachten bij de patiënten in de conditie met gebruikelijke zorg weer begonnen toe te nemen (zie **FIGUUR 1**).

Consequenties voor de praktijk

De resultaten suggereren dat CBASP een goede aanvulling kan zijn op het behandelplan voor chronische depressie binnen de specialistische zorg in Nederland. De getrainde therapeuten uit de studie zijn enthousiast over CBASP, die houvast biedt bij deze moeilijke groep patiënten.

FIGUUR 1 IDS-SR-scores van CBASP versus gebruikelijke zorg (GB) van week 0 (voor de start van de behandeling) tot en met week 52

